תרגיל ראשון בקורס 'מדעי הרוח הדיגיטליים' סמסטר ב' 2017

מטרת התרגיל היא להכיר את העבודה עם קבצי ה xml/tei - תיוג של תוכן וצורה ומטה-דטה, ולהכיר כלים של עיבוד שפות טבעיות - תיוג חלקי דיבר.
העבודה תעשה בזוגות
תאריך ההגשה: 8.5.2017

חלק א': תיוג TEI

- צריך לבחור ערך מה[לקסיקון](לקסיקון) (כתבו לי את מי בחרתם ואשלח את הטקסט)
- את הערך עליכם לכתוב כקובץ tei / xml

איך לעשות?
- להתקין oxygen (לא חובה, וכאמור יש שימוש חופשי לחודש, אח"כ צריך לשלם אז אם עובדים בזוג, תתקינו קודם אצל אחת ואחכ אצל השניה.
- לפתוח קובץ חדש, לבחור tei (כמו בתרשים משמאל)
- יפתח לכם קובץ שלדי של tei. אם אתם משתמשים בכלי אחר מאוקיסג'ן, יש לכם דוגמא בעמ' האחרון של התרגיל
- לקרוא את הפרק Common structure and elements באתר tei by examples

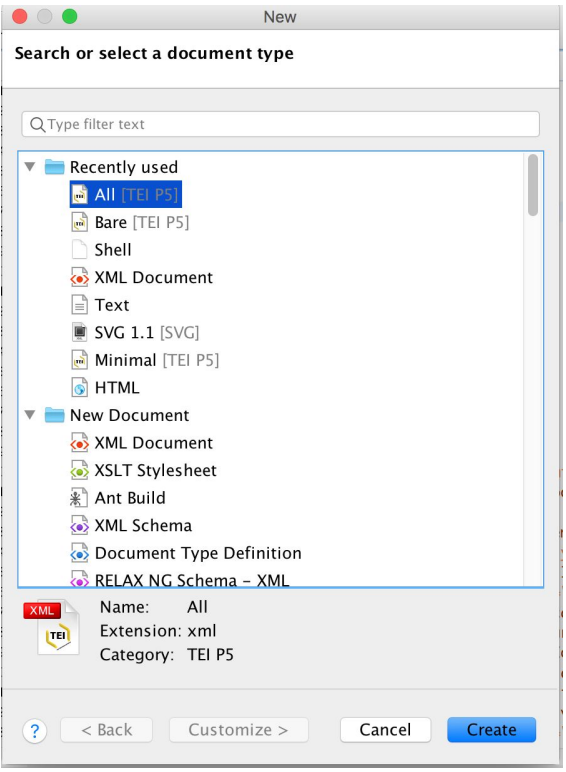

עכשיו -
1. צריך למלא את teiHeader - המטה-דטה על הערך.

יש ערכים שהם אופציונליים ויש ערכים שהם הכרחיים (למשל, title).
עליכם לחשוב - איזה אינפורמציה יש להכליל במטה-דטה?
אפשר לקרוא הסברים כאן למשל
- מטה-דטה: על מי הערך? מי המחבר? מה ההקשר הכללי יותר (ספר, הוצאה, וכו), מי המקודד?

2. בשלב השני עליכם לחשוב על הטקסט עצמו - מה המבנה של הטקסט? זהו את החלקים המשמעותיים (כותרת, פסקה, הפניות בסוף הערך וכו') ובחרו את תג המבנה שנראה לכם הכי מתאים.
כתבו את ההחלטות שלכם (בקובץ readme).

3. השלב השלישי - סימון זהויות בקובץ named entities - שמות מקומות, אנשים וארגונים.

https://prezi.com/8tqj70cwsnlo/named-entities-people-places-and-organisations/

חלק שני - הרצת המתייג - חלקי דיבר

בחלק הזה של התרגיל תריצו על קובץ הטקסט את מתייג חלקי הדיבר של מני אדלר

הורידו את הקובץ
http://www.cs.bgu.ac.il/~nlpproj/lemlda.zip

יש בקובץ יותר ממה שצריך לתרגיל שלנו, אבל לא נורא
תעברו לספריה tagger ושם תריצו את הפקודה

```
java -Xmx1200m -XX:MaxPermSize=256m -cp
trove-2.0.2.jar:morphAnalyzer.jar:opennlp.jar:gnu.jar:chunker.jar:
splitsvm.jar:duck1.jar:tagger.jar vohmm.application.BasicTagger
inputfile outputfile -lemma -conll -ner
```

עבור (קטע) המשפט:
מרדכי צ׳צ׳קס, שהיה מוסמך לרבנות ונטה לחסידות
תקבלו פלט שנראה כך:

```
 10 מרדכי מרדכי מרדכי properName unspecified unspecified
unspecified unspecified unspecified
 11 צ'צ'קס צ'צ'קס צ'צ'קס properName unspecified unspecified
unspecified unspecified unspecified
 12 , , , punctuation unspecified unspecified unspecified
unspecified unspecified
 13 שהיה ש ש relativizer/subordinatingConjunction unspecified
unspecified unspecified unspecified unspecified 0
13 שהיה הוא היה copula masculine singular unspecified 3 past
 14 מוסמך מוסמך הוסמך verb masculine singular unspecified any
beinoni
 15 לרבנות ל ל preposition unspecified unspecified unspecified
unspecified unspecified 0
15 לרבנות ה ה definiteArticle unspecified unspecified unspecified
unspecified unspecified 0
15 לרבנות רבנות הרבנות noun feminine singular absolute unspecified
unspecified
 16 ונטה ו ו conjunction unspecified unspecified unspecified
unspecified unspecified 0
16 ונטה נטה נטה verb masculine singular unspecified 3 past
```

```
17 לחסידות ל ל preposition unspecified unspecified unspecified
unspecified unspecified 0
17 לחסידות ה ה definiteArticle unspecified unspecified unspecified
unspecified unspecified 0
```

הטור הראשון (משמאל) - מס׳ המילה במשפט - אם המספר מופיע בשתים או שלוש שורות עוקבות, זה בגלל שמדובר במילה שיש לה ניתוח מורפולוגי - למשל ״בבית״ ב-ה-בית

הטור השני - הtoken
הטור השלישי - ה לקסמה של המילה - האופן שבו היא נמצאת בלקסיקון, צורת הבסיס שלה
הטור הרביעי - המילה או המורפמה כפי שמופיעה בטקסט המקורי לאחר הניתוח המורפולוגי (ה הידיעה, ו החיבור)
ואח״כ - חלק הדיבר (לפי המדריך למתייגת https://www.cs.bgu.ac.il/~adlerm/tagging-guideline.pdf)
והתכונות שלו אם יש (זכר, נקבה, יחיד, רבים וכו׳)

תייגו את הערך בעזרת המתייג, ובדקו - איזה טעויות יש? איך תויגו השמות הפרטיים?שמות המקומות?
האם מה שסימנתם כשם פרטי זוהה ככזה?

חלק שלישי

כתבו תכנית פייתון המקבלת את הטקסט שהוא ערך לקסיקון הספרות ומנסה לזהות שמות פרטיים, תאריכים ומקומות על סמך תוצאות המתייג, בעזרת ביטויים רגולרים וכדומה -- ומייצרת קובץ xml/tei (כפי שתייגתם בצורה ידנית).
בשלב הזה * המטה-דטה* יכול להיות כללי מאוד (הקובץ שנוצר צריך להיות tei תקין, אבל לא צריך לדאוג בצורה אוטומטית למלא את כל השדות, רק מה שברור לכם, כמו שם הערך)

עליכם לחשוב ולהעריך -- כמה טוב התכנית שלכם עובדת?
האם הכללים ׳תפורים׳ לטקסט הקצר שברשותכם?
כמה טוב יעבוד על טקסט אחר? על ערכים אחרים בלקסיקון הספרות? על טקסט כללי? בדקו!

ההגשה - קובץ zip ששמו שרשור שמות עם _ ביניהם, לשלוח לדואר yaeln@cs.bgu.ac.il עם הנושא ״תרגיל ראשון dh.bgu״

- חלק ראשון: קובץ tei של הערך + קובץ readme המתאר מה החלטתם לתייג, למה, ואם היו לכם לבטים בין תגים שונים.
- חלק שני: קובץ מתויג + ניתוח התוצאות, כמה טוב עבד המתייג, איפה היו טעויות, ואיך לגבי זיהוי שמות פרטיים, מקומות ותאריכים.
- חלק שלישי: תכנית ניתנת להרצה + דוגמא להרצה (קובץ הקלט, קובץ הפלט).

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<?xml-model
href="http://www.tei-c.org/release/xml/tei/custom/schema/relaxng/tei_all.rng"
type="application/xml" schematypens="http://relaxng.org/ns/structure/1.0"?>
<?xml-model
href="http://www.tei-c.org/release/xml/tei/custom/schema/relaxng/tei_all.rng"
type="application/xml"
     schematypens="http://purl.oclc.org/dsdl/schematron"?>
<TEI xmlns="http://www.tei-c.org/ns/1.0">
   <teiHeader>
      <fileDesc>
         <titleStmt>
            <title>Title</title>
         </titleStmt>
         <publicationStmt>
            <p>Publication Information</p>
         </publicationStmt>
         <sourceDesc>
            <p>Information about the source</p>
         </sourceDesc>
      </fileDesc>
   </teiHeader>
   <text>
      <body>
         <p>Some text here.</p>
      </body>
   </text>
</TEI>
```